

Dryg miljard till flygmateriel

Livslängd på flygplan undersöks

Försvarsministern konstaterar i sin allmänna översikt, att de fleråriga försvarsbeslut, som gällt sedan 1958, har givit ökad stadga åt planeringen av verksamheten inom det militära försvaret. Med utgångspunkt från den kostnadsram och de riktlinjer för krigsmaktens utveckling, som anges i försvarsbesluten, har en effektiv långsiktplanering kunnat upprättas. För att bibehålla åsyftad försvareffekt vid nuvarande anslagsutveckling behövs emellertid ett målmedvetet arbete för att sänka kostnaderna. Departementschefen anger att ett intensivt utredningsarbete är en grundförutsättning härför. Han anger också att det är nödvändigt att noga pröva hur aktuella materielinvesteringar påverkar medelsbehov och organisation på längre sikt. Överbefälhavarens hemställan att utredningsarbetet borde minskas och koncentreras, har således inte vunnit departementschefens gehör.

BUDGETÅRET 1965/66 är det tredje budgetåret i den fyraårsperiod som 1963 års försvarsbeslut omfattar. Försvarsutgifterna föreslås för detta budgetår utgöra 4 489,2 milj. kronor, varav 4 457,1 milj. kronor för militära ändamål och 32,1 milj. kronor för svensk beredskapsstyrka för FN-tjänst, flygtekniska försöksanstalten och försvarets fabriksverk. Utgifterna fördelar sig med 4 152,2 milj. kronor på driftsbudgeten och 337 milj. kronor på kapitalbudgeten.

Det är ett komplicerat arbete att räkna fram den totala kostnadsramen för det militära försvaret. Bl a skall teknisk utveckling samt pris- och lönehöjningar beaktas.

EXEMPEL på objekt utanför ramen är beredskapsstyrka för FN-tjänst samt flyttningen från Järvafältet av I1 och Ing1. Skillnader uppstår inte sällan mellan de belopp för totalramen som framräknas av överbefälhavaren och försvarsminis-

tern. Denne anger därför i årets statsverksproposition för budgetåret 1966/67 följande ramar för försvarsgrenarna: armén 1 417 milj. kronor, marinen 617 milj. kronor, flygvapnet 1 629 milj. kronor samt för gemensamma ändamål ca 710 milj. kronor. Förändringar av dessa ramar blir dock nödvändiga till följd av de förändringar i fråga om krigsmaktens regionala ledning som 1964 års höstriktdag beslutat.

I förhållande till riksstaten för innevarande budgetår innebär det framlagda förslaget för 1965/66 en ökning med 314,8 milj. kronor eller 7,5 %. 98,1 milj. kronor utgör förutsatt kompensation för teknisk utveckling. Pris- och lönestegringar medför en ökning med 136,9 milj. kronor. Objekt m m utanför den för det militära försvaret bestämda ramen föranleder en ökning med 79,8 milj. kronor.

DET MILITÄRA försvarets andel

av bruttonationalprodukten uppskattas till 4,6 %. Detta är en lika stor andel som under budgetåret 1958/59 men 0,1 % mer än vad som preliminärt beräknats för 1963/64 och 1964/65.

FLYGVAPNETS driftbudget ökar med ca 137 milj. kronor. Den ökade andelen för gemensamma ändamål beror huvudsakligen på överföring från försvarsgrenarnas delramar till staten för fastighetsfonden för att möjliggöra en snabbare upprustning av kaserner.

• Driftbudgeten

Beträffande anslagen till anskaffning av materiel erinrar försvarsministern om att försvareffekten hänger samman med omfattningen av materielanskaffningen. Man strävar efter att låta denna få en hög andel av de totala militära utgifterna. Enligt departementschefens förslag kommer

Anslagsmedlens fördelning på försvarsgrenarna m fl ändamål samt förändringar i förhållande till gällande riksstat framgår av följande tabell.

Ändamål	Belopp (mkr)		1 Andel %	
	1965/66	Förändring	1965/66	Förändring
Armén	1.380,0	+ 89,2	32,3	- 0,2
Marinen	606,0	+ 42,8	14,1	- 0,1
Flygvapnet	1.595,1	+ 97,2	37,3	- 0,3
Gemensamt	694,9	+ 70,6	16,3	- 0,6
Prisregleringsanslag m m	213,2	+ 15,0		
Summa	4.489,2	+ 314,8	100,0	-

¹ Prisregleringsanslag ej inräknat

materielanslagens andel att öka med 0,2 % till 40 % under 1965/66.

KOSTNADSUTVECKLINGEN visar också enligt departementschefen att det är nödvändigt att man reserverar medel för oväntade prisförändringar, när man gör upp långsiktplanerna.

För anskaffning av flygmateriel upptas — i avvaktan på särskild proposition — preliminärt ca 1 043 milj. kronor, en ökning med ca 97,5 milj. kronor. Bemyndigandena föreslås preliminärt till 1 100 milj. kronor jämfört med 1 140 milj. kronor innevarande budgetår. Beträffande flygplanssystem 37 anger departementschefen att forskning, försök och utveckling pågår.

ANSLAG till drift och underhåll av flygmateriel upptar 215 milj. kronor vilket innebär en ökning med 15 milj. kronor men en minskning med ca 20 milj. kronor i förhållande till

flygförvaltningens förslag. Denna minskning bedöms av departementschefen inte medföra någon reducering av verksamheten.

Den fortlöpande stegringen av kostnaderna för drift och underhåll inger enligt departementschefen betänkligheter. De ökade kostnaderna beror inte bara på övergång till mera tekniskt komplicerade flygplan utan också på att äldre flygplan blivit så förslitna att kostnaderna av detta skäl stigit snabbt. Departementschefen avser låta undersöka vilka livslängder för flygplan som bör tillämpas med hänsyn till att det efter viss tidpunkt blir oekonomiskt att längre bibehålla flygplan i operativt bruk på grund av för stora underhållskostnader.

DEPARTEMENTSCHEFEN anför, beträffande personalläget i stort, att det i takt med det alltmer begränsade allmänna utbudet av arbetskraft blir av allt större betydelse att

personalutvecklingen kan klarläggas så att resurserna rätt kan avvägas mellan skilda behov. Genomförandet av 1963 års försvarsbeslut ställer krav på ökade personella resurser. Härvid erfordras dels att det totala antalet anställda ökas, dels att antalet anställda med kvalificerad utbildning ökas relativt sett.

Enligt myndigheternas av överbefälhavaren tillstyrkta förslag har ett tillskott av drygt 600 tjänster bedömts erforderligt under nästa budgetår. Detta antal har vid departementets granskning nedbringats till ungefär en tredjedel. Antalsmässigt mer betydande förstärkningar föreslås i fråga om civilmilitär teknisk personal vid armén och personal i stridslednings-, luftbevaknings-, robot- och trafikledningstjänst vid flygvapnet.

SKÄRPT RESTRIKTIVITET har iakttagits med hänsyn till den utredning som påbörjats rörande tygför-

Flygplanssystem 37 skall ägnas forskning, försök och utveckling anger chefen för försvarsdepartementet.

valtningarnas organisation. För dessa tillkommer således endast 22 nya tjänster. Flygförvaltningen minskar med en tjänst.

Kostnaderna för avlöningar till fast anställd personal växer alltjämt relativt snabbt. Detta sammanhänger bl a med att antalet vakanser tenderar att minska samt att personalstaterna successivt byggs ut. Tillgången på kvalificerad personal är emellertid knapp. Departementschefen anger därför att det noga måste beaktas möjligheterna att med äldre personal tillgodose önskemål om personalförstärkning. I flera fall har han också upptagit arvodesbefattningar, där myndigheterna föreslagit befattningar för personal på aktiv stat.

AV FÖRESLAGNA förändringar beträffande personalorganisationen kan följande nämnas.

Inom stridslednings- och luftbevakningsorganisationen föreslås nya beställningar inrättas för en major (chefrobotledare), två kaptener (chefer för rgc inom sektor typ 2), tre förvaltare i Ao 17 (chefradarjaktledare), sju fanjunkare och tre serjeanter. Kungl Maj:t föreslår att med hänsyn till materielläget få besluta från vilken tidpunkt de föreslagna beställningarna skall få utnyttjas.

DEN CIVILMILITÄRA ledningsorganisationen för driften och underhållet av telematerielen inom stril fullföljs. Tre beställningar för flygingenjör av 1. graden i Ao 23 föreslås sålunda tillkomma. I enlighet med chefens för flygvapnet förslag indras därvid sex beställningar för flygtekniker.

Inom lvrobotorganisationen beräknar departementschefen i några fall lägre löneställning än chefen för

flygvapnet gjort. Sålunda bör vid robotdivision finnas endast två officerare, nämligen som divisionschef en kapten och som gruppchef en löjtnant. Övriga gruppchefer och robotledare bör vara fanjunkare. Föreståndare för robotdivisionens expedition bör vara underbefäl. Beställningar föreslås tillkomma för fyra fanjunkare (en gruppchef vid robotdivision, två lärare vid skoldivision och en robotstridsledare), för fem överfurirer (två expeditionsföreståndare och tre chefer för vakt- och transporttroppar), för fyra förste verkmästare i Ao 17 (tre stationsavdelningschefer och en chef för elektrotropp), för en förste mästare (chef robottropp). Härvid kan 22 beställningar för flygtekniker indras.

I ENLIGHET med chefens för flygvapnet förslag bör den försöksverksamhet med luftvärnsrobotsystem som hittills bedrivits vid F 2 överflyttas till F 8. Departementschefen räknar dock med att försöksverksamheten skall få en avsevärt mindre omfattning än den av chefen för flygvapnet föreslagna. Vid F 8 bör för denna verksamhet tillkomma en beställning för flygingenjör av 1. graden i Ae 23 under det att befintliga civila tjänster indras. En beställning för kapten, som utnyttjas för försöksverksamheten, bör överföras till F 8 och utnyttjas som chef för skoldivisionen. En beställning för fanjunkare utbytes mot en beställning för förste mästare avsedd som chef för materieltroppen vid skoldivisionen. Vidare föreslås att för närvarande vakantsatta beställningar för två mästare och 26 flygtekniker får utnyttjas vid robotförbanden.

Vid utbildningsanstalterna föreslås

att en beställning för överfurir inrättas vid F 2 för specialkompaniet, att en kanslibiträdestjänst tillkommer vid FRAS och två kontorsbiträdestjänster vid F 2 kårstab.

ORGANISATIONEN med flygsäkerhetsregementsofficerare vid eskaderstab föreslås fullföljas genom tillkomst av två beställningar för överstelöjtnant/major.

Fyra arvodesbefattningar i A 24 föreslås tillkomma avsedda för frivilligutbildning.

VID DEN MILITÄRA väderlektjänsten föreslås att en beställning för meteorolog i Ao 21 och en tjänst för tekniskt biträde tillkommer avsedda för strilorganisationen.

Departementschefen tillstyrker en fortsatt förstärkning av trafikledarorganisationen med hänsyn till kraven på förbättrad trafiksäkerhet. Beställningar bör således tillkomma för tre stabstrafikledare (Radar Väst, F 3 och F 5), för två förste trafikledare (Radar Syd och Ost), för tre trafikledare i Ao 19 (Radar Väst och Syd samt landningsradar) och för nio trafikledare i reglerad befordringsgång (Radar Ost, F 6 samt sju för landningsradar).

EN BESTÄLLNING för flygingenjör av 1. graden i Ao 23 föreslås tillkomma avsedd för F 8 robotverkstad.

För befattningar som skyddschef i berghangar bör beställningar inrättas för fem förste verkmästare i Ao 19.

DEPARTEMENTSCHEFEN anser nu att som vaktmän vid strilanläggningar bör äldre underbefäl utnyttjas. Med hänsyn till vakansläget beräknar denne i stället tills vidare me-

Forts. sid. 17

FLYGVAPNETS *avlöningsanslag* föreslås höjt med 19 milj. kronor till 183 milj. kronor. Föreslagna personalförändringar jämförda med personalförteckningarna för innevarande budgetår framgår av följande tabell.

	Antal enl personalförteckning 1964/65	Förändring
Off	816 ¹	+ 5
Uoff	600	+ 15
Ubef	1.207	+ 6
Meniga	154	—
Civilmil personal	3.923	+ 7
Civil personal	1.778	+ 5
Arvodesbef	112	+ 4

¹ Varav 79 fänrikar

FLYGVAPNET I

STATSVERKSPROPPEN . . .

del för anställning av 28 civila vaktmän. Kassaavdelningarna vid vissa förband föreslås förstärkas. Ekonomipersonal tillkommer vid vissa stril-anläggningar.

Sex beställningar för rustmästare föreslås tillkomma i utbyte mot samma antal överfurirsbeställningar, 110 beställningar för förste flygtekniker i utbyte mot samma antal flygteknikerbeställningar och 16 beställningar för flottiljpolis i Ao 13 mot samma antal flottiljpolisbeställningar i Ao 11.

LEDIGA LÖRDAGAR tillämpas i mycket stor omfattning även under vinterhalvåret inom den privata sektorn av arbetsmarknaden, främst inom stockholmsområdet. Stockholms stad har övergått till femdagarsvecka 1/1 1965. Civilministern finner det påkallat att ompröva reglerna om arbetstidens förläggning för personal som följer allmänna verksamstadgan eller motsvarande av Kungl Maj:t utfärdade arbetstidsbestämmelser. Det är härvid fråga om arbetstidens förläggning, inte om en arbetstidsförkortning.